

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJU

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERTI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Zakaj slavimo 1900 letnico Odrešenja

Govor škofa dr. Rožmana za biserno sv. mašo nadškofa dr. A. B. Jegliča

Pred 1900 leti se je dvigal križ na Kalvariji, na njem je visel in umiral naš Odrešenik.

Izpod križa pa je šla blagovest odrešenja med Jude in Grke, med vse narode, ki so si odrešenje pač vse drugačno slikali kakor v podobi križa, v podobi na križu trpečega Boga — kakor sv. Pavel iz lastne izkušnje piše: »Judje zahtevajo znamenj in Grki iščejo modrosti, mi pa oznanjamo Kristusa križanega, Judom v pohujšanje, a poganom v nespamet, njim pa, kateri so poklicani, ... Kristusa, božjo moč in božjo modrost« (1 Kor 9, 23, 24). Devetnajst sto let se rodovi zveličujejo in odrešujejo v božji moči in božji modrosti križa — predvsem in najbolj v daritvi sv. maše, tej nekrvavi obnovitvi žrtve Sina božjega na križu.

Ko je Kristus postavil zakrament svojega presv. Rešnjega Telesa, je apostolom naročil: »To delajte v moj spomin!« (Lk 22, 19). In so delali tako in učili tako vernike: »Kolikokrat jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjajte smrt Gospodovo, dokler ne pride« (1 Kor 11, 26).

V evharistični daritvi, v sv. maši, se obnavlja spomin Kristusovega trpljenja. Zaradi tega ne moremo jubilej Odrešenja bolj dostojno in vrednejše obhajati kot z daritvijo svete maše, v kateri se nam predstavlja cena našega odrešenja in v duše vlivajo sadovi odrešenja, zveličavne milosti. Primerno pa in čudovito skladno je, da opravi to zahvalno jubilejno daritev slovenskih katoličanov oni, kateri je 33 let posvečeval slovenskemu ljudstvu mašnike in kateremu je Bog dal izredno milost, da šestdeset let obnavlja spomin svoje prve svete maše. Saj je vse njegovo življenje in zlasti duhovniško delovanje se vršilo v senci križa Kristusovega, saj je tudi njemu Križ Gospodov, pred katerega je stopal sleherni jutro skozi 60 let, to, kar naj bi bil nam vsem: znamenje trpljenja, zmage in slave — tudi za nas velja: S Kristusom trpeti, da bomo s Kristusom

zmagovali in z njim šli v njegovo slavo.

1. S Kristusom trpeti. Težo trpljenja današnjih dni čutimo vsi — tudi pred nami so trpeli, a tega se le nepopolno spominjamo, čutimo pa ne, zato se nam zdi naše trpljenje sedanjosti v mnogočem večje. Čutimo in nosimo zunanje in notranje trpljenje: osebno in družinsko, javno in mednarodno — vsepovsod so bridkosti in pomanjkljivosti. Pomanjkanje dela in zaslužka po vsem svetu, boleznin nesreče, notranje stiske src, — odtod v mnogih dušah strah negotovosti in obupanost, v mnogih pa jeza in sovražstvo in maščevalnost. Iz teh tegob sveta in življenja mnogokrat sonca ne vidimo — v duševni temi pa drug drugemu bremena nalagamo, namesto da jih drug drugemu v ljubezni in obzirnosti nositi pomagamo. V trpljenju je ves svet — no in mi z njim, to je dejstvo — a to ne zadostuje, da trpimo. S Kristusom naj bi trpeli! Ali pa znamo s Kristusom trpeti? Zato ne gre. Naiven in nespameten je, kdor misli, da je mogoče vsako, prav vsako trpljenje človeštvu prihraniti — ni mogoče in ne bo — a prav trpeti, s Kristusom trpeti, bi morali znati, da nam je trpljenje v blagoslov, v tisti blagoslov, ki izvira neusahljivo iz križa Gospodovega.

S Kristusom trpeti se pravi odkriti zadnje vzroke trpljenja. In ti so: greh, trojno poželenje v naši človeški naravi (napuh, lakomnost, nečistost), grehi zoper zapovedi božje. Te vzroke odpraviti, te vire človeškega trpljenja zamašiti — je odrešilno delo, ki ga moramo tudi mi dovršiti, da nam bodo sadovi odrešenja naklonjeni. S Kristusom trpeti se pravi torej trpljenje svoje uporabiti kot orožje zoper glavni vzrok trpljenja, zoper greh.

Še več: S Kristusom trpeti se pravi spoznati zmisel in končni namen trpljenja. Kakor Kristus — je tudi nam trpljenje v odrešenje. Kaj je odrešenje! Odrešenje, to se pravi vrniti Bogu čast, ki edino njemu gre,

zadostiti božji pravičnosti za žaljenja, zaslužiti neminljivo slavo v Bogu. To troje je Jezus dosegel s trpljenjem in dosega z nekrvavo daritvijo sv. maše — to naj tudi naše trpljenje doseže: vsakemu, in vsemu človeštvu. Trpljenje je plamen, ki gori v božjo čast, trpljenje naj odreši od greha, vira trpljenja, zasluži nam in bližnjemu moči milosti. V tem smislu moramo s Kristusom trpeti, kakor nas sam opogumlja: »Če hoče kdo hoditi za menoj, naj ... vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj« (Lk 9, 23).

2. Pa tudi s Kristusom zmagovati: Kaj naj zmagujemo? Predvsem naj trpljenje premagamo: lajšati ga drugim, odjemati težka bremena z ramen bližnjega, da trpljenje porabimo sebi v blagor in srečo. Odstranjevati ovire krepkega, pristno krščanskega življenja, da zmaga v nas, v našem zasebnem življenju, v javnem občestvu naroda in človeštva pravičnost, ljubezen, poštenost, t. j. da bodo božje zapovedi pot napredka in sredstvo razvoja. Povsod Boga: v nas, okrog nas, kakor je On nad nami vsemi!

Iz sebe človeštvo tako nikdar zmagalo ne bo, ker ne more. S Kristusom pa! Z njegovo milostjo: »Vse premorem v njem, ki mi daje moč« (Fil 4, 13). S križa in njegove daritve »še duše napolnjuje z milostjo«. Orožje s katerim zmagujemo, je vera naša in ljubezen Kristusova v nas. Iz vira sv. maše, iz presv. Rešnjega Telesa, teče milost in moč za vsako božjo zmago, ki jo moramo izvojevati vsi, ki smo po sv. Duhu potrjeni in maziljeni za vojake, bojevnike Kristusove. Prva zmaga v križu je ta, da nas nobena težava, nobeno trpljenje od Boga ne odtrga, ampak šele trdnost z njim zveže v trdnem zaupanju in pogumu po njegovi lastni besedi: Zaupajte, jaz sem svet premagal — a jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta.

3. Končno pa: S Kristusom v slavo. Trpljenje in zmaga v trpljenju vodi v slavo, ki je bila pripravljena Sinu

božjemu. Tudi on ni mogel brez trpljenja v slavo: »Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to pretrpel in šel v svojo slavo? (Lk 24, 26). To je cilj tudi nam! V slavo večno gre pot človeškega življenja — in velja: to, kar življenje prinaša težkega, treba pretrpeti in tako iti v slavo. Kristjan ne more in ne sme gledati dogajanj življenja z očmi materialista ali naturalista, ki ne vidi, ne priznava ničesar, kar naj bi bilo še izven in nad vidnim svetom in njegovo minljivostjo. Kristjan mora gledati z očmi, v katerih blišči žarek svetlobe iz večnosti. Kristjan ne taji trpljenja, ne zapira oči pred težkočami in krivicami, ne omalovažuje nalog tega življenja — vendar pa se pri tem ozira na večnost in iz večnostnih ciljev presoja, ocenjuje in vrednoti vse vidno, vsako dogajanje. Tako skuša kristjan hoditi skozi zemsko življenje, da ne izgubi večnega.

Nočemo in ne smemo v tostranstvu utoniti, ampak ga s svetlobo večnosti ožariti, da pridemo po trpljenju in zmagi križa, v moči presvete daritve, v končno odrešenje — ker o d r e š e n b o človek popolnoma šele, ko bo po potu križa s Kristusom prišel v večno slavo. — Zato je in ostane k r i ž nam kristjanom vedno in do konca dni naše edino upanje — zagotovilo prihodnje slave.

Nam in vsakomur naj velja, da Kristus vlada s križa in nas vodi skozi trpljenje in zmago v svojo slavo.

V teh mislih, s to prošnjo zdaj pristostvujemo dvojni jubilejni daritvi: 1900 letnemu spominu Odrešenja in 60 letnici mašnišništva našega sivolasega, prevzvišenega biseromašnika. S srci, polnimi hvaležnosti in upanja, začnimo z njim presveto daritev: »Stopil bom k oltarju božjemu, k Bogu, ki je moje veselje od mladosti.« Amen!

Deo gratias!

*

Prekrasni govor škofa dr. Rožmana so prenašali zvočniki, tako da so vsako besedo razločno slišali v najoddaljenejših kotih Stadiona. Vso slavnost pa je prenašal tudi radio in s tem ustregel vsem onim stotisočnim, ki se niso mogli osebno udeležiti proslave 1900 letnice Odrešenja in bisernega jubileja nadškofa Jegliča.

Romanje k Mariji Lurški v Rajhenburg. V proslavo 75 letnice lurških dogodkov in 25 letnice svetišča v Rajhenburgu, priredi dobrodelno društvo »Varstvo« v Ljubljani veliko romanje Slovencev k Mariji Lurški v Rajhenburg, združeno z izletom v Zagreb, dne 7. in 8. septembra. Po dosedanjih prijavah sodeč, bo to romanje veličastna manifestacija vernega slovenskega ljudstva do Lurške Marije. Spored je zelo posrečeno izbran in nudi mnogo duhovnega veselja in razvedrila. Stroški za voznino s posebnim vlakom iz Ljubljane (kakor tudi iz Maribora) do Rajhenburga--Zagreba in nazaj, za romarski znak in legitimacijo itd. znašajo 70 Din. Pojasnila: »Varstvo«, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 17.

Evharistična prireditve v Moravčah

Kakor marsikje drugod, je tudi moravska dekanija sklenila z večjimi verskimi prireditvami proslaviti 1900 letni jubilej Odrešenja. Za vzhodni del obširne dekanije se bo prireditve vršila v avgustu v Izlakah, zahodni del pa jo je imel 23. jul. v Moravčah. Moravčani so prostoren trg pred cerkvijo okrasili s celim gozdom vitkih mlajev in postavili na prostem oltar, kjer naj bi se vršila služba božja. Dasi je vse kazalo, da bo pričelo v kratkem deževati, se je vendar zbralo iz moravske in okoliških župnij nad 2000 vernikov s svojimi farnimi benderi, kongregacije z zastavami, velika četa gasilcev, dve godbi, moravska in domžalska ter šolska mladina. Vsa ta množica se je zgrnila okrog oltarja, kamor je g. dekan Cegnar prinesel v

spremljavo številne duhovščine Najsvetejše. Koj nato je imel krasen govor o Evharistiji univ. prof. dr. Odar, univ. prof. dr. Snoj pa je opravil sveto mašo.

Zaradi dežja se je drugi del slavnosti moral izvršiti v cerkvi, kjer je najprej imel drugi govor stolni vikar Košiček, nato pa so bile pete litanije z ljudskim petjem, posvetitev Srcu Jezusovem in blagoslov.

Procesijska se radi silnega dežja ni mogla vršiti, je pa zato bila notranja slovesnost, združena z globoko vero in iskreno pobožnostjo tem bolj prišrna.

S to lepo prireditvijo so tudi Moravčane pokazale svojo zvestobo Kristusu kralju, Cerkvi in veri svojih očetov.

Leon XIII. in razdelilna pravičnost v državi

51. »Na trdni podlagi teh dejstev je v oblasti voditeljev držav, da kakor koristijo drugim stanovom, tako tudi največ pomagajo stanju (razmeram) proletarcev in sicer v svojem najboljšem pravu, ne da bi nanje padel kakršenkoli sum brezobzirnosti. Država je namreč dolžna po načelih svoje službe skrbeti za skupnost. Kolikor večje blagostanje pa bo iz te splošne ureditve nastalo, toliko manj bo treba poskušati druga pota za dobrobit delavcev.«

52. »Poleg tega je treba tudi to upoštevati, kar gre zadevi še bolj do dna, da je za državo edini razlog: skupnost najvišjih in najnižjih. Proletarci so namreč po naravi z enakim pravom državljani kakor bogatini; to se pravi, da so resnični in živi deli države, iz katerih, potem družin, njeno telo obstoja; da niti ne omenjamo, da so v vsakem mestu daleko najštevilnejši. Ker pa je le to prenesljivo, delati za del državljane, del pa zanemarjati, iz tega sledi, da se mora za učevanje blagari in koristi proletarskega stanu obračati s strani države dolžna pozornost. Če se to ne zgodi, se s tem krši pravičnost, ki zapoveduje dati vsakemu, kar mu gre. Modro pripominja v tej zadevi sv. Tomaž: Kakor sta del in celota na vsak način eno, tako pripade tisto, kar spada k celoti, na vsak način tudi delu. (S. th. 2. 2 q 61 a. 1 ad 2.) Zato je med dolžnostmi — ki niso maloštevilne in ne lahke — za ljudstvo dobro skrbečih vladarjev, ona na prvem mestu, da se enako zavzamejo za vsak stan državljanov, da se torej neprekršljivo drže one pravičnosti, ki se imenuje razdelilna.«

Kolike važnosti v državi je razdelilna pravičnost, o kateri govori Leon XIII. so zlasti sedanje družabne razmere jako poučne. Liberalna načela in gospodarjenje po njih v preteklem stoletju, je nakopičilo v rokah posameznikov ogromno premoženje brez ozira na zatiranje slaberega, ki mu je kot delavec moral za nizko ceno pomagati množiti premoženje. Jasno je, da bogataši niso zadovoljni s samim premoženjem, ampak skušajo dobiti tudi vpliv pri javnem gospodarstvu n. pr. v zbornicah, pri državni upravi itd. To se jim večinoma tudi posreči. Zlasti danes smatrajo bogataši to kot samopo sebi umevno, da drugače biti ne more, ko se državljani cenijo po premoženju, ki toliko veljajo kolikor imajo. Po njih pojmovanju je liberalna država sonce, ki je sama sebi namen, pri katerem se pa tisti, ki so na krmilu, grejejo. Ob takim pojmo-

vanju države je velika nevarnost, da krmilari države vsporede vse državljane v dve vrsti, ki imajo pravice in drugo, ki imajo le dolžnosti. Ker se pa še mravlja brani, kot trdi naš pregovor, nastane ob takem vladanju trenje med državljani. Pri tem ne trpi le ugled države, ampak se začno majati celo državni temelji, ker ne vlada pravičnost.

Veliki papež Leon XIII. poudarja, da so delavci (siromaki) enakovredni del države kot bogatini in da je država dolžna skrbeti za nje s posebno vestnostjo. Država je velika družina. Za katerega otroka v družini ima dober oče več skrbi in ga skrbneje čuva? Gotovo za mlajšega in slabotnega, ker si sam ne more pomagati. Enako bi moralo biti v državi, da bi se izognilo vsemu trenju in krivicam. Bogatini si že sami lažje pomagajo kot siromaki.

Vendar pa Leon XIII. tega ne zahteva od državne uprave, da bi izjemno ščitila delavca, ampak zahteva zanj enakovredno postopanje. Delavec potrebuje družbo, ki je v tem slučaju država. On v državi sodeluje zato, da bi prejemal od države dobrine, ki naj mu služijo za njegov osebni smoter. Naravno sledi iz tega, da ima delavec dolžnosti do države in ima država dolžnosti do državljana. Pravičnost zahteva, da vsak državi da, kar sme ta po pravici zahtevati.

Če pa ima človek dolžnosti do države, ima tudi pravice do države. Socialnim pravicam državljanov mora pa odgovarjati v državi posebna pravičnost, razdelilna pravičnost. Ne mloščine, ampak pravico, predvsem razdelilno pravičnost zahteva papež od države tudi za siromake. Ta pravičnost naj nalaga bremena in deli dobrine tako, da omogoči kolikor mogoče vsem primerno blagostanje. V urejeni državi ne sme biti socialne bede. Ako kak stan posebno trpi, mu mora država posebno pomagati s tem, da mu zmanjša bremena ali pa zveča pomoč. Kjer je pa družabna blaginja zajamčena, se mora država ozirati kolikor je mogoče na enakost vseh. »Proletarci so po naravi, poudarja papež, z enakim pravom državljani, kakor bogatini.« Lep vzgled razdelilne pravičnosti je dal novi predsednik ameriških združenih držav Roosevelt, katerega drugi državniiki občudujejo, posnemati pa ga ne znajo.

Ugovarjal bi mogoče kdo, če država skrbi za delavce, je družba s tem oškodovana. Kako pa Leon XIII. na to? »Država je

namreč po načelih svoje službe dolžna skrbeti za skupnost. Kolikor večje blagostanje pa bo iz te splošne ureditve nastalo, toliko manj bo treba poskušati druga pota za dobrobit delavcev. Da je pravilna ta papeževa trditev, priča sedanja brezposelnost delavcev in izdatki držav za brezposelne, s katerimi pa zlo ni odpravljeno, katerega razvoj (namreč brezposelnosti) so države mirno gledale v pretekli dobi, ko je okoli liberalizem pred njih očmi sekal človeški družbi to globoko rano.

Premajhne plače delavcev, pre nizke cene kmečkih pridelkov, preveliki dobički podjetij, previsoke cene karteliranega blaga itd. upijejo danes glasno vsem državljanom. Nastopite za pravičnost, ki se imenuje razdelilna; branite siromaka pred bogatim, bremena pravično razdelite! Ako ne, trpela bo nadalje država in cela človeška družba! Kadar se ura ustavi, ako le eno kolesce ni prav uravnano, prav tako mora trpeti cela družba, ako trpi en sam.

V Rimu

(Nadaljevanje)

Poleg tega smo obiskali še nekatere druge imenitnejše cerkve, tako cerkev, kjer je pokopan sv. Filip Neri, dalje cerkev Jezusovo, kjer je grob sv. Alojzija, v cerkvi sv. Ignacija, kjer smo videli tudi sobo, kjer je angelski mladenič umrl; soba je sedaj izpremenjena v lepo kapelo. Dalje grob sv. Stanislava, v cerkvi sv. Andreja na Kviralu, kjer je kraljeva palača. Krasna je cerkev sv. Cecilije, kjer smo molili ob njenem grobu in videli tudi sobo, kjer je bila mučena. Zanimiva je starinska cerkev sv. Klementa, kjer je grob našega slovanskega apostola sv. Cirila. Kako pobožno lahko molimo v veličastni cerkvi Maria sopra Minerva, kjer leži pokopana v velikem oltarju sv. Katarina Sijenska, zaščitnica mnogih dekliških Mar. družb, in kjer je pokopanih tudi 65 kardinalov. Tu počiva tudi truplo znamenitega slikarja Fra Angelika da Fiesole, imenovan po kraju Fiesole, ki smo ga tudi opazovali iz mesta Florence, ki smo se v njem mudili ene dopoldne.

Slednjič smo obiskali tudi katakombe, podzemeljske rove, kjer je bilo pokopanih na tisoče prvih kristjanov-mučencev in kjer so prvi kristjani opravljali tudi službo božjo, dokler ni cesar Konstantin Veliki podelil 1. 313 cerkvi popolne svobode. Mnoge slike in napisi v katakombah kažejo, da so verovali prvi kristjani iste verske resnice, kot mi; zlasti je večkrat izražena vera v večno življenje in v presveto Rešnje Telo. Globok vtis je napravil na nas obisk katakomb, kjer so prvi kristjani molili, opravljali službo božjo in slednjič mnogi našli tu svoj grob...

Višek vsega, kar smo videli v Rimu, pa je bila slovesna služba božja papeževa v cerkvi sv. Petra na binkoštni praznik in pa avdijenca, sprejem pri sv. očetu.

Kar smo videli in doživeli na binkoštno nedeljo v cerkvi sv. Petra, to je bilo slavje, ki ga ne bomo nikdar pozabili. Ko smo gledali to lepoto v cerkvi, ki je bila ta dan bajno razsvetljena, smo morali misliti: Kako lep mora biti šele nebeški Jeruzalem, če že zemeljski Rim blišči v taki krasoti!

Sam spreved, ki je otvoril sv. obred in službo božjo sv. očeta in se je začel že kmalu po 8. uri, je trajal nad eno uro. V sprevedu so se vrstili zastopniki vseh rimskih redov, dalje bogoslovci preminulih rimskih semenšč, kanoniki rimskih bazilik in drugi duhovniki, nato razne visoke osebnosti papeških uradov in kongregacij. Posamezne skupine so nosile lepe, velike križe in na obeh straneh križa prižgane sveče; nato so sledila v presledkih med posameznimi skupinami številna bandera, za temi zopet duhovniki s prižganimi svečami, za njimi posebno veliko, lepo bandero

s sliko novega svetnika sv. Andreja Umberta Fourneta, francoskega duhovnika, ki so ga sv. oče na binkoštni praznik proglasili slovesno za svetnika. Slika predstavlja sv. Andreja Fourneta v masni obleki v zamaknjenju pred križem.

Posamezne skupine so peke himne, slavospeve Jezusu in Mariji v čast, s kora in s kupole pa so bučale mogočne fanfare. V sprevedu se nato prikažejo papeževi vojaki v lepi, pisani uniformi; mnogo vojakov je šlo že pred sprevedom po cerkvi, mnogo jih stoji v špalirju po cerkvi na obeh straneh. Sedaj so se začele kazati škofovske kape in mitre, zagledali smo dolgo vrsto školov, nadškofov in kardinalov, med njimi tudi našega nuncija Pellegrinettija. Nazadnje — bilo je že 1/2 12 nastane za hip tišina, vse se zgane, mnogi stopajo na prste, da bi bolje videli, po cerkvi šepetanje, vršanje, nato izbruhnejo vsi v glasen slavospev: Eviva il Papa, živijo papež, kakor smo klicali Slovenci! Prikazal se je namreč pri velikih vratih visok sedež, imenovan sedes gestatoria, in na njem, visoko nad glavami množice sv. oče. Po cerkvi glasno vršanje, šumenje kakor mogočno šumenje morskih valov ob viharju, vmes pa klicanje: Eviva, hoch, vive, živijo, in v raznih drugih jezikih, ker so bili zbrani tu narodi celega sveta. In čimbolj se bližajo sv. oče, tembolj navdušeni, vedno zopet novi klici sv. očetu. S kora pa done mogočne fanfare, ljudje mahajo z robci sv. očetu v pozdrav. Papež pa sede mirno v vsem svojem veličastju (dostojanstveno), na sedežu in dele z desnico blagoslov. Mnogi pokleknejo, večinoma stoje radi gneče. Solze stopijo človeku v oči, od prevelikega ganotja. Kako veličastna, mogočna je sv. Katoliška cerkev, kakšno spoštovanje izkazujejo zato verniki sv. očetu!

Nato je sledil sv. obred, s katerim so sv. oče slovesno proglasili sv. Andreja Umberta Fourneta za svetnika. Med sv. obredom so nam delili po cerkvi lepe slike tega svetnika. Po službi božji, ki je trajala do ene popoldne in še čez, nesejo sv. očeta v Vatikan, med množico zopet isto navdušenje in klicanje sv. očetu.

Podobno navdušenje in sv. občutki prevzamejo rimskega romarja tudi pri avdijenci pri sv. očetu.

Slovenski romarji smo imeli posebno srečo, da smo bili sprejeti pri sv. očetu čisto sami, mala skupina, kar sicer ni navada, ampak se male skupine pridružijo večjim. Za tako majhno skupino je taka avdijenca nekaj posebnega. Zato se moramo predvsem zahvaliti našemu nunciju, g. Hermenegildu Pellegrinettiju, nadškofu in poslaniku papeževem v Beogradu. Zato moramo biti še posebno hvaležni Bogu, da smo bili tako odlikovani, odlikovan pa tudi ves slovenski narod, ki smo ga zastopali. To so povdarjali tudi sv. oče v svojem krasnem nagovoru na romarje. Govorili so v italijanskem jeziku. Ker mnogi ne razumejo italijanskega jezika, nam je naš voditelj g. vseučiliški profesor dr. Alojzij Odar raztolmačil govor in razložil, vpričo sv. očeta, kaj so govorili. Rekli so, da nas pozdravljajo kot oče pozdravlja svoje sinove in nas s posebnim veseljem sprejemajo kot zastopnike slovenskega naroda, ki je bil vedno zvest in vdan sv. veri in rimsko-katoliški Cerkvi. »Bodite tudi vi« so nadaljevali sv. oče »dobri sinovi in dobre hčere naše velike družine sv. Katoliške cerkve. Da bi se to zgodilo, vam podelim blagoslov, ki naj ne velja samo vam, vsakemu izmed vas, ampak tudi vašim družinam, vsakemu posameznemu članu družin, vašim sorodnikom, prijateljem, vsem ki jih zastopate, vsemu slovenskemu narodu...« Pokleknil smo in prejeli sv. blagoslov ter tudi vse zadeve in težave Slovencev vklenili v svoje molitve. Sv. oče so šli od osebe do osebe in vsakemu podali roko in smo jim ganjeni in hvaležno poljubili prstan na roki, nato pa so dali vsakemu izmed nas lepo čudodelno sve-

tinjo M. B. s podobo čudodelne Matere B. na eni in s podobo papeža na drugi strani. Vsi veseli, prežeti globokega spoštovanja do prvega namestnika Kristusovega na zemlji in vzpodbujeni za vse dobro, smo se vrnili od sprejema pri sv. očetu... Zadnji dan svojega bivanja v Rimu smo bili gostje monsignora Madjereca, rektorja zavoda sv. Hijeronima, kjer nadaljujejo slovenski, hrvaški in srbski duhovniki svoje bogoslovne študije.

G. ravnatelj nam je v lepem hrvaškem govoru razložil zgodovino in zanimivosti cerkve in zavoda sv. Hijeronima v Rimu in razkazal cerkev in dal vsakemu v spomin lepo sliko zavoda in cerkve sv. Hijeronima.

Zavod je bil ustanovljen z darovi hrvaških škofov in vernikov ob času papeža Nikolaja V. v 16. stoletju. V zavodu dobivajo višjo bogoslovsko izobrazbo hrvaški, srbski in slovenski duhovniki. Sedaj je tam 7 duhovnikov, 1 srbski in 6 hrvaških, Slovencev v tem času ni nobenega. Zadnji Slovenec, ki je tu dovršil višje bogoslovne nauke, je bil naš voditelj, g. dr. Odar.

Duhovniki smo bili nato tudi gostje g. monsign. ravnatelja pri obedu ob navzočnosti g. nuncija Pellegrinettija in slovenskega jezuita g. Prešerna, konzultorja pri generalu jezuitskega reda v Rimu.

Vsi govori in napitnice ob tej priliki so izzvenele v iskreni želji po edinosti in miru med tremi jugoslovanskimi narodi, Slovenci, Srbi in Hrvati

F. G.

Iz bogastva maše

DEVETA POBINKOŠTNA NEDELJA. Daj nam, prosimo te, Gospod, da bomo te skrivnosti vselej vredno obhajali, zakaj kadar obhajamo spomin te daritve, se dopolnjuje delo našega odrešenja.

DESETA. Tebi naj bodo izročeni ti darovi, Gospod: daj naj jih tako darujemo v čast tvojemu imenu, da bodo zdravilo tudi za nas.

MARIJINO VNEBOVZETJE. Naj pomaga, Gospod, tvojemu ljudstvu, molitev Bogorodice! Vemo sicer, da se je po telesu ločila s sveta, vendar naj čutimo, da tudi pri tebi v nebeški slavi prosi za nas.

ENAJSTA. Ozri se, prosimo te, Gospod, milostno na našo vdano daritev: naj ti ugaja dar, ki ti ga prinašamo, naši slabotnosti pa naj bo v pomoč.

DVANAJSTA. Ozri se milostno na darove, ki jih prinašamo na svete oltarje, prosimo te, Gospod: nam naj pridobemo odpustčanje, tvojemu imenu pa naj donšajo slave.

Visoka starost

176 let, 2 meseca in tri dni sta dočakala najstarejši fant in dekle v dobski župniji. Kdo sta bila? Kerč Katarina, samska služkinja, rojena na Viru 1842. leta 8. nov., je umrla 1933. leta 11. junija. Dočakala je visoko starost 90 let, 7 mesecev in 3 dni.

Dne 30. julija je pa Bog poklical k sebi najstarejšega fanta iz župnije, Gregorin Janeza, samskega posestnika iz Brezovice št. 4., rojenega 1. 1847. 30. decembra, star 85 let in 7 mesecev. Nobeden izmed obeh ni bil v življenju nikdar bolan. Janez je osem dni pred smrtjo še delal na polju, Katarina je pa ležala par dni pred smrtjo. Svetila jima večna luč!

Jubilejne slovenskega naroda na lo

dne 30. julija

Šopek cvetja za nadškofa dr. A. B. Jegliča (Kamnik)

Veličastne slavnosti slovenskega naroda so za nami, toda vtisi, ki jih je to slavlje pustilo pri vseh udeležencih in tudi tistih, ki so prireditvi sledili samo pri radijskem aparatu, bodo kakor neizbrisni. Nikdar se še ni zgodilo, da bi Slovenija kdaj priredila slovesnost, katere bi se udeležilo 60.000 ljudi, kakor jih je bilo tega dne na Stadionu v Ljubljani.

Kamniška in moravska dekanija sta se polnoštevilno udeležili slovesnosti. Ceste so bile polne kolesarjev in okrašenih voz, posebni vlak iz Kamnika, ki je vozil med 7 in 8 h zjutraj, je bil poln, kakor še nikoli in slavnostno razpoloženje je vladalo v njem: petje, vzkliki, narodne noše...

Toliko otrok slovenskega rodu še nikoli ob nobeni priliki ni bilo zbranih na enem prostoru kakor jih je bilo preteklo nedeljo na stadionu v Ljubljani. Tisti trenutki, ki so iztekli tega dne na številčnici vekov, so bili obenem najslavesnejši v naši zgodovini.

Če vpoštevamo, kako majhni smo, smemo s ponosom reči, da je malokateri krščanski narod tako mogočno proslavil spomin na oni največji dogodek v življenju človeštva, ko se je z odrešenjem na lesu križa začela nova doba, kakor so ga proslavili Slovenci. Če je tridesetega julija prišel kdo na stadion samo kot hladen opazovalec, je že prve hiše moral onemeti pred nepremagljivo silo vtisa, ki je izhajal iz tega ljudskega morja: da je namreč slovenski narod, da je njegova vera v božji Kristusov nauk trdnjša od skale in da je ni sile na svetu, ki bi jo mogla omajati. Od časov, ko so

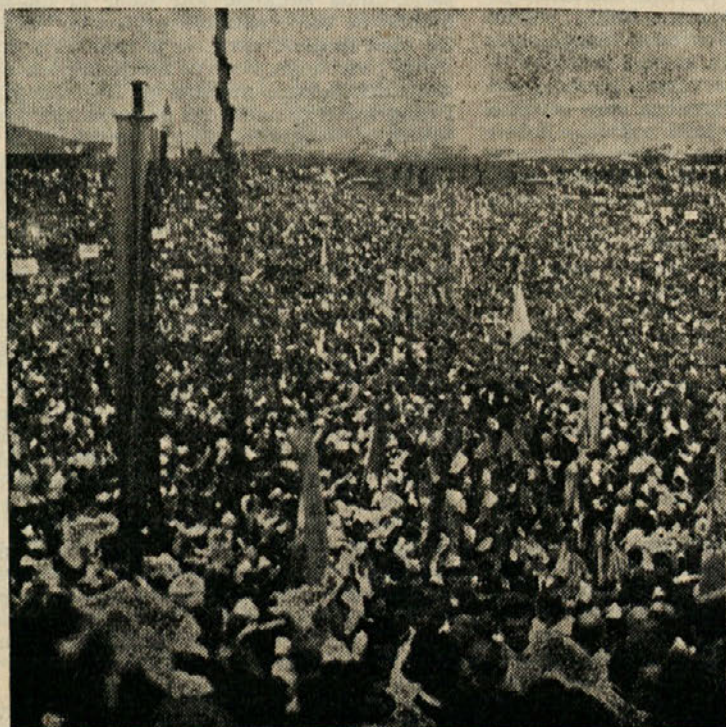
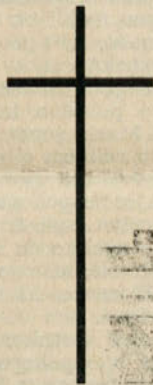
bili krščeni in sprejeti v krog kulturnih narodov naši očetje, ni bilo nobene tako ogromne manifestacije krščanstva med Slovenci: bila je prava veroizpoved vsega našega naroda, kakor je doslej še nismo doživeli take ne po obsegu ne po sili prepričanja in navdušenja, ki ni bilo organizirano in prirejeno, ampak naraven, prisrčen in zato vse prevzemajoč izraz plemenite krščanske duše slovenskega ljudstva.

Zbran okoli slavnega Kristusovega križa, na katerem se je v najhujših mukah do smrti žrtvoval za človeški rod Izveličar, da nam zasluži vstajenje iz grehov in večno življenje, do-

stojno po božji podobi ustvarjenega človeka je naš narod spet pokazal, da je slovenski rod vnovič pokazal, da hoče tudi v najtežavnejših razmerah vztrajati v katoliški veri po zgledu svojih očetov. In v njegovi sredi kot njegov najgorečnejši duhovnik in najvrednejši predstavnik je temu križu, znamenju našega odrešenja in dušnega izveličanja, zopet posvetil svoje ljubljene duhovne otroke sivolasi bisernomašnik Jeglič. V njem smo ta slovesni trenutek bolj kot kdaj videli sebe, ves naš rod, za katerega se je

žrtvoval vse življenje; smogel našega pastirja, reprezentanta; onega, ki od vseh izbral, da je v imenu slovenskega naroda opravil najpomembnejše pobožne riteve na praznik tisočletja Odrešenja.

Koliko so žrtvovali naši predniki, da so mogli sami doživeti ta dan, ki smo ga praznovali, koliko je doma največ dela, ko vsakdanji kruh tako trdimo, da je manjkuje in je beda vse, kar v tolikih domovih! Tisočletje, ki si, kar so za ta dan izdali, od ust odtrgali. Po šest ur

Pogled na 60.000 glavo množico na Stadionu v Ljubljani

nosti

lonu v Ljubljani

peš prehodili do najbližje postaje, mnogi so celo noč prečuli, ne starčkom ne otrokom ni bil nobeden trud preveč, da so mogli na ta veliki praznik pričati o svoji zvestobi do največje svetinje slovenskega naroda: vere v Boga, v katoliško cerkev in v resnice krščanstva. In kdor je to ogromno množico gledal, ga ni vsega prevzela samo globoka vernost, požrtvovalnost in visoki idealizem tega ljudstva, ampak tudi njegova brezprimerna disciplina, njegova velika kultura in lepa нрав: res, slovensko kmetstvo in delavsko ljudstvo se sme pred vsem svetom ponášati s svojo versko in narodno zavednostjo in s svojo res

Nadškof dr. A. B. Jeglič podeli blagoslov množicam pred župno cerkvijo v Kamniku.

krščansko omiko, s svojo нравstveno in estetično kulturo! En sam pogled po stadionu v nedeljo in utihniti bi bil moral vsak, kdor mogoče našega ljudstva v njegovi notranji lepoti, v njegovih srčnih globinah in zunanji oliko do danes še ni poznal in ceniti znal.

In še nekaj. Ali ni tvojega očesa na prazničnem prostoru tega dne najbolj razveselila mladina? Slovenska, v šoli krščanske kulture vzgojena mladina, od nežnih otrok do vzrastlih mladeničev in mladenk, ki jim

je globoka katoliška zavest, neomajna zvestoba krščanskim načelom in slovenskim нравstvenim tradicijam sijala iz oči v svetem in neugasnem ognju. To je najžlahtnejši sad truda vseh naših delavcev, oračev in sejalcov na njivi slovenske verske in нравstvene kulture od Slomška do Jegliča; ta mladina nosi njihove ideje naprej na poti do popolne zmage v vseh srcih v eni najbolj kritičnih dob človeške zgodovine; ta mladina pomeni najglobljo zahvalo naroda svojim prosvetljalcem, najlepše zadoščenje in porok, da bo njihova setev dozorela v mogočno klasje, da bo slovenski narod tudi vse prihodnje veke ostal zvest Bogu, krščanski veri in sebi.

Triumfalna pot jubilanta v Ljubljano

**Nad 10.000 ljudi ga je po poti
pozdravljalo**

Vse župnije od Gozda nad Kamnikom, od Stranj, mimo Kamnika po vsem mengeškem polju, mimo Trzina, Črnuč in Ježice, do Sv. Krištofa v Ljubljani, so tekmovalle med seboj, kje bodo lepše, dostojneje, slovesneje sprejeli sivolasega, tako silno ljubljene nadpastirja. Po vseh vaseh so pletle dekleta vence, fantje so posekali mlaje ter jih pridni postavljali ter ovili z venci, šolska mladina se je zbirala povsod ter s cvetjem sprejemala danes visokega gosta, ki je prišel v Ljubljano v sredo svojega priljubljenega naroda, praznovat svojo biserno mašo. Po več ur prej so se že zbrali ljudje po posameznih vaseh od Kamnika do Ljubljane ter ob slavalokih pričakovali visokega gosta in dragega prijatelja. Na stotine mlajev je stalo na vsej tej slovesni poti, po vseh hišah so plapolale zastave, po oknih in ograjah pa so dekleta in gospodinjke nastavile rože in cvetlice, da tako dostojno počaste prihod svojega bivšega nadpastirja. V resnici je bila današnja

Nadškof dr. A. B. Jeglič in cerkvenih dostojanstvenikov.)

pot nadškofa Jegliča v Ljubljano jasno znamenje, kako živo čuti slovensko ljudstvo s svojimi duhovniki in s svojo Cerkvijo.

Nadškof Jeglič se je odpeljal iz Gornjega grada popoldne ob pol petih v avtomobilu, ki ga je vodil g. Žumer, ravnatelj škofijskih veleposestev v Gornjem gradu. Razen gosp. Žumra so spremljali nadškofa dr. A. Jegliča še ravnatelj škofijskih pisarn g. Jagodic, škofov nečak dr. Arh ter dolgoletni nadškofov služabnik Jože. Zaradi visokih let nadškofovih so vozili z avtomobilom čez Črnivec zelo počasi,

v Stranjah

pa so ljudje v špalirju pričakovali nadškofa ter avtomobil prvič ustavili. Nadškofa Jegliča je tu nagovorila ena izmed belobelečih deklic, ki mu je nato izročila lep šopek rož.

Zelo slovesen je bil nato sprejem

v Kamniku,

kjer je nadškof pred mestno cerkvijo izstopil ter ga je tam pozdravil tamošnji dekan Matej Rihar. Pred cerkvijo je bila zbrana vsa duhovščina iz okoliških fara, tako mekinjski župnik Čadež, župnik Pavlič iz Sel, iz Radomelj g. David Doktorič, celokupna kamniška frančiškanska družina z gvardijanom Hadrijanom Kokoljem na čelu, dalje vpokojeni župnik Molj, kaplan Jenko Miha, izmed domačinov pa med drugimi tudi vseuč. profesor dr. Polec z očetom, g. dvor. svetnikom dr. Polcem, dalje dr. Dominik Žvokelj, bivši državni poslanec Štrcin, bivši oblastni poslanec Ferdinand Novak ter mnogi drugi odlični kamniški meščani. Zastopana je bila seveda tudi Marijina družba ter številna šolska mladina. Ves Kamnik je bil v zastavah, skoraj je ni bilo hiše, kjer bi ne bila visela zastava.

Razen dekana Riharja je nadškofa nagovorila tudi mala deklica, ki mu je tudi

izročila lep šopek rož. Ginjen se je visoki dostojanstvenik v kratkih besedah zahvalil dekanu za nagovor ter množici za tako prisrčen sprejem, nato pa je zbrani množici podelil nadpastirski blagoslov.

Številne množice ljudi so pričakovale nadškofa tudi

v Mostah pri Komendi,

kjer so se zbrali farani iz Komende z župnikom Zabukovcem ter kaplanom Platišo, Marijina družba ter številna šolska mladina. Sredi mengeškega polja so pričakovali nadškofa ob visokih mlajih vaščani iz Suhadol ter nekoliko nižje v polju vaščani iz Topol.

Nadvse dostojen sprejem so nadškofu priredili

v Mengšu,

kjer so se tržani z župnikom g. Sušnikom zbrali na glavnem trgu. Prav tako lep sprejem je doživel nadškof v Grobljah, v Domžalah, Trzinu, na Črnučah in na Ježici.

Po prvotnem načrtu bi se bil imel peljati nadškof z avtomobilom iz Kamnika skozi vasi počasi naravnost v Ljubljano, ne da bi se kje ustavil. Toda ljudje, ki so ponekod s špalirjem naravnost zajezili vso široko državno cesto, nadškofa niso pustili drugače mimo, da se je moral med njimi vsaj za hip ustaviti, večinoma povsod pa je tudi izstopil iz avtomobila ter ljubeznivo stopil med ljudi, zlasti med priljubljeno mu šolsko mladino, ki ga je vsega zasula s cvetjem. Prav tako so ljudje vsepovsod zasipali nadškofov avtomobil s cvetjem. Razen cvetja in mlajev so vso slovesnost povečale še številne cerkvene zastave in bandera.

Posebno topel sprejem so pripravili ljudje nadškofu

na Ježici,

kjer so ga sprejeli med pokanjem topičev

ter navdušenimi živioklici. Vsa obširna cesta pred Alešovo gostilno je bila polna ljudi, ki so nadškofov avtomobil naravnost ustavili. Nadškof Jeglič je izstopil ter med navdušenjem ljudstva stopil nekoliko korakov po cesti, obsipan ves čas s cvetjem, nato pa je zopet stopil v avtomobil ter se odpeljal dalje proti Ljubljani.

Vso pot od Gozda mimo Kamnika in Domžal do Ljubljane je pričakovalo in pozdravljalo visokega biseromašnika najmanj 10.000 ljudi.

V nedeljo, dne 6. avg. ob 1/24

v Društvenem domu v Grobljah

Meškova drama MATI

Ali si zavarovan?

Pravilno? - Pri domačem zavodu?

Naša

domača slovenska zavarovalnica je VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Zavaruje: požar, vlom, nezgode, zakonito jamstveno dolžnost, zvonove, steklo, avtomobile, vodi vse vrste življenjskih zavarovanj in posmrtniško zavarovanje »Karitas«.

Pojasnila in nasvete daje

Ivan Lazar

orožn. komandir v p., DOMŽALE

Janez Langerholz:

Za denarjem

(Nadaljevanje.)

»Veš, da te imamo vsi na vso moč radi.« Samo tvoje obnašanje nas boli. Ne moliš več z nami, nedelje nič ne poznaš, k maši ne hodiš ... Kakor bi zate ne bilo Boga.«

»Meta! Kdor je toliko po svetu šel kakor jaz in kdor je toliko prestal in prebral kakor jaz, ta že ve, kaj in kje je Bog. Meni so se oči odprle.«

»Kakor Adamu in Evi v raju.«

»Ne špikaj in ne zbadaj. Več vem, kakor naš župnik tam doli pri cerkvi. Kdor po svetu gre, ta se nekaj nauči.«

»Dobrega se nisi nič naučil, če si se odvadil svoje dolžnosti spolnovati.«

»Le tiho! Jaz že vem, kaj je moja dolžnost. Ti bi bila otroke naučila, kaj se pravi, očeta spoštovati.«

»Kadar boš ti poznal prve tri zapovedi, bodo otroci poznali tudi četrto.«

»Meta, slepa si in ne veš, kaj govoriš.«

»Otroci so pridrveli v hišo in s tem končali razgovor med Dobravcem in Dobravko. Njemu je bilo kar prav. Ugovarjati ženi je bilo težko. Seveda. Če bi bili stavki kakor: »Ti ničesar ne veš; ti še nisi bila nikjer po svetu; ti nisi še ničesar poizkusila;« in podobna šara že dokazi. Pa še niso. Malo bahaštva je v njih; resnici pa ne morejo izpodnesti tal.

Pokale so verske vezi in razrahljale so prej tako lepo družinsko življenje. Bog dolar ni prinesel sreče, ker je manjkalo vere v Boga Stvarnika. A Dobravčevi možgani tega niso mogli več doumeti.

Družinska pobožnost mu je bila kakor mučno izpraševanje vesti: Zakaj si tak? Zakaj si zatajil to, kar te je učila tvoja mati. Zakaj si postal nezvest veri in zvestobi tvojih prednikov. Zvona glas mu je bil mučen, zoper. Nedeljsko opravljani ljudje, ki so nedeljo za nedeljo hiteli mimo nje, ga k službi božji, so mučili njegovo vest in begali njegovo prepričanje, ki si ga je nasrkal iz knjig in časopisov, kakršne je prebiral tam onkraj morja.

Na pokopališču je stal križ na očetovem grobu in na njem besede:

»Tukaj čaka vstajenja ...« Spomnil se je, da je bil on dal napraviti to spričevalo očetove in svoje vere.

Svoje vere? Da! To je bilo še v tistih dneh, ko se je oklepal samo tega, kar sta ga učila šola in dom. Odkar pa se je oklenil šole sveta, se je polastil njegove duše dvom, zajedal se je v njegove misli po dnevu, spremljal ga je na delo, ni mu dal miru niti po noči.

Shajal se je večkrat s sosedi, deloma po gostilnah, deloma tudi po domovih, razlagal jim je življenje in delovanje v Ameriki. Sosede so ga z zanimanjem poslušali. Bahato in košato je govoril, kakšen je zaslužek

v Ameriki, tako da je marsikoga zamikalo, da bi zapustil tiste kamenite in nerodovitne bregove in robove, da bi koso in plug in jasno nebo zamenjal z rudarsko svetilko, s krampom in lopato pod zemljo. Dolar je bog. Marsikoga premoti in ga naredi iz otroka zlate svobode in prostosti, iz ponosnega gospodarja za ponižnega suznja samogoltnega kapitala.

Kadar pa je začel razlagati svoje verske nazore, kakršnih si je nabral med svojimi tovariši v Ameriki, takrat se je pa le nekaterikrat predramilo srce poslušalca in ta in oni je zamajal z glavo: »Ne, ne, Janez, tako pa ne bo. Amerika ti je obrnila glavo narobe.«

Mož se je zvijal, branil, otepal, pravil in dokazoval, kakšni možje so mu to povedali, koliko so tisti ljudje prebrali in preštudirali, kako strašansko so učeni; še malo pa bi znali premikati zvezde po nebu.

»Janez, koliko so pa tisti ljudje molili?« mu je postavil vprašanje sosod Novljan.

»Molili? Čemu? Učeni ljudje ne potrebujejo molitve.«

»A tako? Mi smo pa vedno slišali, da nam je molitev za zveličanje tudi potrebna, brez učenosti pa da bi se tudi lahko zveličali.«

»Kdo pa v Ameriki misli na zveličanje!«

»Ali je tam drugačen Bog kakor pri nas?«

Z našega razgledišča

HOMEČ. Letos v svetem letu verniki ne morejo dobiti odpustkov záse, razen nekaterih, ampak morejo vse odpustke nakloniti dušam v vicah. Zato sklenimo, da bomo letos kar največ mogoče storili za reševanje duš iz vic. Ker pa na ranjke mnogi tako hitro pozabljajo, zato hočemo odslej priobčevati vsak mesec imena vseh umrlih homških župljanov od 1. 1917 dalje, da se poživijo spomin nanje in tembolj iskreno zanje molimo. Na obletnico smrti družinskega člana naj gredo družine v cerkev k sv. maši in naj darujejo sv. obhajilo za pokojnika. Ko se bomo spominjali dragih ranjkah, bomo pa obenem molili tudi za umirajoče, ker so ti naše pomoči in molitve še posebno potrebni, da se ne pogube, ampak z Bogom spravljani in pripravljeni stopijo v večnost pred sodbo božjo. Na Homcu je ustanovljena od 1. 1917 bratovščina za umirajoče, ki šteje sedaj že 12.118 članov iz cele Slovenije. Glavna dolžnost udov je molitev za umirajoče: »Premili Jezus, ki ljubiš duše, rotim te pri smrtnem boju tvojega presv. Srca in te pri bolečinah tvoje brezmadežne Matere, očisti v svoji krvi grešnike celega sveta, ki so zdaj v smrtnem boju in bodo še danes umrli,« ali pa Očenaš in Zdrava Marija za umirajoče. Darujmo zanje tudi sv. obhajilo, sv. mašo, rožnivenec, uro molitve, sv. križev, pot in druge molitve. Vse obilne odpustke, ki jih dobimo s temi dobrimi deli, pa darujmo za duše v vicah, ker živim odpustkov ne moremo darovati. Tako bomo koristili ne umirajočim in dušam v vicah ter s tem vršili najvažnejšo in najsvetejšo dolžnost vsakega kristjana, ki je rešitev in zveličanje neumrjajočih duš.

»Kaj pa ti pravzaprav veš? Kje si pa že bil? Koliko si pa že prestal na svetu? Če si prišel do Ljubljane, si bil pa že daleč. Stradal pa tudi nikoli nisi in dolga na hiši nisi imel. Pa boš ti mene učil!«

Prišlo je do zadnjega dokaza: ta nekaj ve, kdor po svetu gre; ta sme govoriti, kdor je že nekaj pretrpel. Kdor je pa vedno doma, komur se vedno dobro godi, ta pa ničesar ne ve. Zato naj pa molči. Proti takemu dokazovanju je bil seveda tudi Novljan brez moči. In če menda tudi raje ostal doma in neveden, kakor pa da bi silil med svet in bi se bil vrnil nazaj neveren.

Ko so se sosedje razhajali, se je glasila njih sodba skoro enoglasno: Dobravec ni kar nič več Dobravec.

Dobravec sam se je čutil tujega in med svojimi vedno bolj tujega. Če bi bilo mogoče storiti en sam korak iz Evrope v Ameriko, Dobravec bi ga bil gotovo že naredil. Toda ta pot ni zastonj. Tu so obtičale njegove misli. Kaj naj stori, ko z domačimi ne more biti več domač? Ali naj postane to, kar je nekdanji bil? Pa kaj bi rekla prijateljka John in Frank, ko bi zvedela, da se je vrnil spet nazaj v evropsko temo. Nekaj čudnega je to, strah pred ljudmi. Njegova moč obsega celi svet...

»Še za našega ata: Oče naš...« Dobravec je postal pred hišnimi vrati. Čudno ga je pretresel glas nje-

Na Homcu so umrli mes. avgusta od 1. 1917. dalje:

Marija Poravne, Šmarca, št. 30, stara 15 let, umrla 6. avgusta. 1917.

Roz. Hrovat, Šmarca, št. 45, stara 71 let, umrla 24. avgusta 1917.

Lovro Šarec, Homec, št. 10, star 57 let, umrl 20. avgusta 1918.

Ant. Kosirnik, Preserje, št. 12, star 35 let, umrl 24. avgusta 1919.

Jera Grašič, Nožice, št. 7, stara 60 let, umrla 8. avgusta 1921.

Vinc. Kutnjak, Homec, št. 45, star 19 let, umrl 3. avgusta 1922.

Marija Mohorčič, Šmarca, št. 71, stara 63 let, umrla 6. avgusta 1923.

Matevž Zobavnik, Šmarca, št. 26, star 75 let, umrl 8. avgusta 1923.

Rozalija Šarec, Preserje, št. 1, stara 62 let, umrla 25. avgusta 1923.

Ivan Kramar, Šmarca, št. 42, star 19 let, umrl 15. avgusta 1929.

Terezija Brojan, Šmarca, št. 14, stara 76 let, umrla 7. avgusta 1930.

MORAVČE. Stara bratovščina sv. R. T. Zapisnik taiste se nahaja v nadžupniškem arhivu v Moravčah. Ustanovljena je bila od cesarice Marije Terezije za časa papeža Klementa XIV. in Karola Mihaela, nadškofa goriškega leta 1773. V pravilih je bilo, da naj njeni člani pri procesijah s svetim Rešnjim Telesom največjo skrb obračajo na to, da ga pobožno ter ponižno spremljajo, ravno tako tudi, ko nosi duhovnik sv. popotnico k bolniku, kar se je večkrat vsled pravil vršilo zelo slovesno. V večjih župnijah, namreč tistih, v katerih se vrši češčenje vsaj skozi 7 dni, naj se v nedeljo, v času, ki je določen, sv. Rešnje Telo sicer v poletju od 6. do 6. ure zvečer, pozimi pa od 7. do 5. ure zvečer, izpostavi in naj gori vsaj 12 sveč. Iz dohodkov bra-

tovščine se je skrbelo za svečavo pri izpostavitvi in za dostojno spremstvo sv. popotnice. Ure naj se razdelijo med člane tako, da bo Najsvetejše vedno počeščeno.

Bratovščina češčenja zakramenta sv. Eucharistije je bila v župni cerkvi v Moravčah ustanovljena in kanonično vpeljana dne 31. januarja 1773. Razdeljena je bila za

1933 AVGUST 31 dni

Hrv. = Kolovoz; Srb. = Avgust; Češk. = Srpen; Polj. = Sierpien; Rusk. = Avgust

1 T. Vezl sv. ap. Petra	
2 S. Porc.; Alfonz Ligv.	
3 C. Najdenje sv. štefana	
4 P. Dominik, spozn.	
5 S. Mar. Dev. Snežnica	
6 N. 9. pob. Spremen. G.	Lk 19, 41-47
7 P. Kajetan, sp.; Donat	
8 T. Ciriak in tov. muč.	
9 S. Janez Vianney, sp.	
10 C. Lavrencij, mučenec	
11 P. Tiburcij, mučenec	
12 S. Klara, dev.; Hilarija	
13 N. 10. pobinkoštna	Lk 18, 9-14
14 P. Evzebij; Atanazija	
15 T. Vnebovzetje M. D.	Lk 10, 38-42
16 S. Rok, sp.; Joahim	
17 C. Hiacint; Julijana	
18 P. Helena, cesarica	
19 S. Ludovik Tol., šk.	
20 N. 11. pobinkoštna	Mr 7, 31-37
21 P. Ivana Fr. Santalska	
22 T. Timotej, mučenec	
23 S. Srce Marijino	
24 C. Jernej, apostol	
25 P. Ludovik, kralj	
26 S. Zefirin, papež	
27 N. 12. pobinkoštna	Lk 10, 23-37
28 P. Avguštin, c. učitelj	
29 T. Obgl. Jan. Krstnika	
30 S. Roza Limanska, d.	
31 C. Rajmund, spozn.	

govih najmlajših. Pri večerni molitvi so zbrani, vsi brez njega. Včasih je bil tudi on redno zraven. Še več. Njegovo očetovska oko je pazljivo pregledalo in preletelo vso hišo, če so vsi zbrani pri večerni molitvi. Kogar ni bilo, mu je moral dati odgovor, kje je hodil, kje se je zadržal, zakaj se je odtegnil. Zdaj pa molijo brez njega in zanj.

»Še za našega ata...«

Premišljeval je: »Molijo. Za mene molijo. Čemu? Ali da bi spet z njimi molil? Mogoče za mojo smrt? Iznebili bi se me radi. Ali pa, da bi se vrnil, odkoder sem prišel? Ne bo šlo. Nalašč ne. Kdo je gospodar! Kdo me bo gonil po svetu. O, ko bi človek mogel gledati in spoznavati misli in želje vseh ljudi! In zlasti seveda domačih. Potem bi jim že pokazal, kaj se pravi moliti za našega ata!«

Most med družino in med očetom je bil vsak dan bolj podrt. Razpoke so bile vedno večje. Medsebojnega prijateljstva, medsebojne ljubezni, medsebojnega zaupanja ni bilo.

Kaj bi storil?

Najbolje bo, iti nazaj v Ameriko, v deželo sreče, svobode in svetlobe.

Svojo misel je povedal domačim. In videl je: sprejeli so jo hladno. Ko je pred leti razodel svojo misel na Ameriko, so se obrazi pomračili, oko se je zameglilo s solzo, na vso hišo je legla grenka skrb; kakor smrtne senice so stopali družinski člani molče mi-

mo njega. Zdaj pa nič tega in takega. Toliko, da se te njegove besede niso razveselili.

Malo ga je ta stvar jezila. Torej toliko je, otrokom za očeta, toliko ženi za moža! še ene tihe solze ni vreden. Po drugi strani se mu je pa zdelo spet dobro. Grenkost slovesa mu bo olajšana. Kam bi se dejal, če bi vanj zrla tropa solznih oči, če bi mu v desnico segale desnice s proč obrnjenimi in v tugo zagrnjenimi obrazi. Tako bo pa kar lahko šlo.

S srcem, polnim najboljših nad je zasedel vlak in se odpeljal proti Havru. Pred dnevi je obvestil svoje prijatelje in sina, da se vrača spet nazaj med nje, zakaj brez njih, posebno brez prijateljev, mu je nemogoče živeti.

Mirna je bila vožnja preko Oceana in ta mir mu je bil porok, da ga čaka nova sreča tam, kamor je namenjen. In ta sreča bo samo njegova. Doslej jo je delil s svojimi domačimi; zdaj je dom obvarovan, rešen, zdaj stoji na trdnih nogah. Zato se bo poslej brigal le bolj zase.

Vedno bolj se je bližal svojemu cilju.

Preiskava na ameriških tleh je bila končana. Dobravec so spoznali za zdravega, da sme stopiti na blaženo zemljo svobodne Amerike. Spet novo, dobro in pomenljivo znamenje. Blažen človek, kadar pade v objem tako zaželjene sreče.

(Se nadaljuje.)

moravsko župnijo v 384 ur, ob katerih so se opravljale molitve pričenski od 15. pa do 30. aprila, to je bilo skupaj polnih 16 dni, v številu od polnoči jutraj pa do polnoči naslednjega dne. Tisto uro molitve so mogli opraviti člani tudi doma, seveda jim je bilo priporočeno, da kolikor mogoče določeno uro opravijo pred Najsvetejšim v cerkvi. Zapisana so bila spredaj imena odličnjakov, za temi pa so bili vpisani drugi po abecednem redu: Rektor bratovščine je bil Karel grof Lichtenberg, njegov namestnik (vice-rektor) pa Žiga pl. Lichtenberg. Tajnik je bil Jožef pl. Šegula. Direktor je bil Henrik pl. Werth, župnik v Moravčah (1761 do svoje smrti 23. septembra 1781). Duhovnik te bratovščine je bil Avguštin Gašper Hirš, kaplan. Prisledniki (asistenti) so bili: Andrej Valentin Jereb, duhovni pomočnik. Jošt Erjavec, vikarij, Nikolaj Debeljak, duhovnik nad 40 let tukaj. Frančišek Bregar, hišni duhovnik v gradu Tuštanj pri Vrhpolju in Lukež Smukovic, grajski duhoven ravnotam in g. Matija šivic, oskrbnik zaloškega gradu. G. Mihael žabčič, kirurg. Filip Zaj, vikarij. Gašper Pavlič, kurat v št. Ožbaltu (pripisano, da je umrl). Krištofor Kral, organist in učitelj (tudi magister). Zakaj v teh letih se je ravno ustanovila v Moravčah šola, ko je župnik prepuštil eno sobo za poučevanje otrok. Ključarja sta bila Jožef Bizilj (Wisil, ki je umrl) in Janez Krst. Lavrač. Sledijo imena raznih gospa in gospodičen iz okoliških gradov.

Končno so še imena pod črko A in z določeno molitveno uro kakor tudi spredaj pri vseh: n. pr. Ahacij Krašovic, 15. aprila od 1.—2. zjutraj. Andrej Žurbl, od 5.—6. popoldne, Andrej Cirer, 25. aprila od 6.—7. zjutraj; Alenka Vidic, 30. aprila od 6.—7. zjutraj; Alenka Novak, 30. aprila od 5.—6. popoldne itd.

V župnišču na Vačah se nahaja tudi še lepo vezan zapisnik ali album nadbratovščine vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa ravno tako iz leta 1773. Za pravili sledijo odpustki, podeljeni tej bratovščini, nato so vpisana imena vseh članov, ki so hodili počastiti sv. R. T. skozi 10 dni. Dnevi vednega češčenja za župnijo Vače so bili od 27. junija do 6. julija (10 dni); v Kolo-vratu od 7. julija do 9. julija (3 dni), v št. Lambertu od 10.—11. julija (2 dni), v Kresnicah od 12.—14. julija (3 dni), v Zagorju od 15. do 19. julija (5 dni), v Čemšeniku od 20.—23. jul. (4 dni), v št. Gotardu od 24.—26. (3 dni), v šmartnem pri Litiji od 16.—26. junija (11 dni). Skupno so nadžupnija Vače in sosednje župnije imele 41 dni vednega češčenja tistega najsvetejšega Zakramenta, kateremu na čast so se letos že izvršile mnoge lepo uspele evharistične prireditve.

Ko je vladarica Marija Terezija umrla 1. 1780, je zaspala z njo prav kmalu tudi omenjena bratovščina presv. Reš. Telesa.

Sv. TROJICA pri Moravčah. Vodovod izpod Vrha na Viševke je pregledala komisija. Iz zajetega studenca bi se tekom dneva nabralo od 12 do 16 tisoč litrov vode. Ali približno ena šestinka litra na sekundo. Z delom se bo pričelo kmalu. Tudi žeje dobijo vodo, ako je tu ne bo primanjkovalo. — Zadnjo nedeljo junija je 14 otrok prejelo prvokrat Jezusa v presv. Reš. Telesu.

V noči od nedelje na ponedeljek dne 24. julija je že nekdo odprl stranska vrata pri župnišču. Vzel je iz kleti več klobas, nekaj masti, olja, jajc, ter kuhinjski lonec in ponev. Škode je do 200 Din. Morali so biti uzmoviču znani ti prostori, sicer bi jih ne mogel najti. Orožniki zasledujejo tatvine osumljenega.

Širite Naš list!

VELIKA IZBIRA

kamgarnov, ševjotov, štofov, blaga za ženske obleke in perila, svile in svilenih rut v novih vzorcih, galanterije in drugega

po zmerni ceni pri Jos. Senica, Domžale

podružnica Moste pri Komendi

prav tam ugodno kupite stalno sveže specerijsko blago, steklo in porcelan, železo in železnino vseh vrst, cement in drugo.

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznani nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdka obstoja že preko 60 let.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši Šutna 22 (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, izplačuje na zahtevo vsak čas in v polnem znesku.